

REFERAT Handicaprådet d. 09-10-2025

Mødedato   Torsdag d. 09. oktober 2025 kl. 16:00

Mødested   Lokale 515

Mødedeltagere   Birthe Sørensen, Henrik Engedahl, Annette Mosegaard, Ulla
Wernberg-Møller, Tina Ostensen, Janie Rasmussen, Eddie
Sørensen, Steffen Davidsen, Anton Rasmussen, René Falk
Kristensen, Maria Simonsen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden, referat og konstatering af fraværende medlemmer.....	3
Rundvisning på Administration Vest.....	4
Temadrøftelse: IPS-indsatsen.....	5
Vedtægtsændringer - Handicaprådet.....	6
Revidering af forretningsorden.....	8
Resultater - Analyse af årsager til stigende brug af efterspørgselspuljen.....	9
Ankestyrelsens statistikker.....	13
Magtanvendelser årlig afrapportering.....	16
Status Botilbuddet Bellisbo - Genhusningen.....	21
Orientering til Handicaprådet.....	23
Evaluering af mødet.....	24

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden, referat og konstatering af fraværende medlemmer

27.69.48-A00-1-24

Beslutning

Ingen kommentarer. Dagsorden og referat er godkendt.

Maria Simonsen var fraværende, Hanne deltog som suppleant.

Behandlingsforløb

Handicaprådet 9. oktober 2025

Indstilling

Formanden indstiller, at

- Handicaprådet godkender referatet af den 28. august 2025.
- Handicaprådet godkender dagsorden.
- Handicaprådet konstaterer fraværende medlemmer.

Punkt 2: Rundvisning på Administration Vest

27.69.48-A00-1-25

Beslutning

Taget til efterretning.

Behandlingsforløb

Handicaprådet den 9. oktober 2025

Indstilling

Formandskabet indstiller, at

- Handicaprådet får en rundvisning af nye lokalefaciliteter på adm. vest.

Sagsfremstilling

Handicaprådet indleder næstkommende rådsmøde med en rundvisning af den første etape af den administrative masterplan.

Anton Rasmussen foretager rundvisningen.

Punkt 3: Temadrøftelse: IPS-indsatsen

27.69.48-A00-1-25

Beslutning

Taget til efterretning. Dorte Hansen, IPS-leder og Jens Thastum, UU-leder holdt oplægget sammen. Der var en god drøftelse af indsatserne og god opbakning til IPS som indsats, også i den udvidede udgave, der kommer med ungeløftet til ned til 15 år.

Indstilling

Direktør for voksenområdet indstiller, at

- der gennemføres en temadrøftelse om indsatser for unge borgere med psykiatriske udfordringer med afsæt i viden om IPS og ungeløftet

Sagsfremstilling

Handicaprådet har udpeget en række temaer, som ønskes drøftet i rådet i perioden. På dagens møde tages temaet om unge borgere i psykisk mistrivsel op. For at give rådet et oplæg til drøftelsen, deltager Dorte Hansen, leder af IPS-teamet i Ikast-Brande Kommune. IPS står for Individuelt Planlagt job med Støtte og er et forløb for unge borgere, der er psykisk sårbare og som ønsker at komme i job eller uddannelse. Dorte vil på mødet fortælle om Ikast-Brande Kommunes IPS-indsats, herunder resultater og metoder, samt den kommende bredere indsats under ungeløftet. Læs mere om IPS i Ikast-Brande Kommune her: <https://ikast-brande.dk/borger/jobcenter/om-jobcentret/ips#hvad-er-ips--b7>

Bilag

Oplæg om Ungeløftet og IPS - Handicaprådet 9. oktober 2025.pptx

Punkt 4: Vedtægtsændringer - Handicaprådet

27.69.48-A00-1-25

Beslutning

Ændringerne bliver anbefalet godkendt med følgende ændringer: Der skal stå 1-3 politikere i stedet for 3 politikere, idet det vil afhænge af de kommende udvalgs sammensætning, om de forskellige fagområder f.eks. kan dækkes af 2 politikere i Handicaprådet.

Behandlingsforløb

Handicaprådet den 9 oktober

Økonomi- og Planudvalget den 11. november 2025

Byrådet den 17. november 2025

Indstilling

Formandskabet indstiller,

- Handicaprådet sender vedtægtsændringer til godkendelse i Byrådet.
- Handicaprådet sender anbefalinger til politisk repræsentation i valgperiode 2026-2029 til godkendelse i Byrådet.

Sagsfremstilling

Handicaprådets vedtægter har ikke været revideret i en længere årrække. Formandskabet vurderer derfor, at der er behov for en opdatering forud for det kommende kommunalvalg.

Danske Handicaporganisationer (DH) Ikast-Brande har i en periode oplevet faldende medlemstal, hvilket har givet anledning til overvejelser om en justering af rådets sammensætning.

DH Ikast-Brande fremhæver endvidere som positivt, at det i den nuværende rådsperiode har politisk repræsentation fra de fagudvalg, der har indgået i rådets arbejde. Disse udvalg er Arbejdsmarkeds-, Psykiatri- og Handicapudvalget, Sundheds- og Ældreudvalget og Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget

Det anbefales, at den politiske repræsentation fastholdes, således at arbejdsmarkedsområdet, det specialiserede socialområde for børn og det specialiserede socialområde for voksne fremover også repræsenteres politisk i Handicaprådet.

Det anbefales, at den administrative repræsentation fremover udgøres af kun to repræsentanter, i form af repræsentanter fra henholdsvis enten arbejdsmarkedsområdet, det specialiserede socialområde for børn eller det specialiserede voksenområde.

Forslag til ændring af Handicaprådets vedtægter

I forbindelse med en gennemgang af Handicaprådets gældende vedtægter, er der udarbejdet forslag til en revideret udgave, jf. bilag 2. Formålet med revisionen er at skabe større overskuelighed og tydelighed i vedtægternes struktur og indhold.

Hovedændringer i forhold til gældende vedtægter (bilag 1):

Formål og opgaver er sammenlagt under én fælles overskrift i de reviderede vedtægter. Indholdet i nuværende §2 og §3 er samlet i §2, stk. 1-7 i forslaget til nye vedtægter.

Sammensætning af Handicaprådet (§4):

Rådet foreslås fremover at bestå af 11 medlemmer fordelt som følger:

- 6 medlemmer udpeget af Danske Handicaporganisationer samt øvrige organisationer, der repræsenterer handicappolitiske interesser.
- 3 politiske repræsentanter.

- 2 administrative repræsentanter.

Det præciseres, at antallet af medlemmer, som repræsenterer lokale handicaporganisationer eller grupperinger, ikke kan overstige antallet af medlemmer, som er udpeget efter indstilling fra Danske Handicaporganisationer.

Derudover tilføjes følgende bestemmelse:

De tre politiske repræsentanter udpeges blandt de udvalg, der repræsenterer henholdsvis arbejdsmarkedsområdet, det specialiserede børneområde og det specialiserede voksenområde.

De to administrative repræsentanter udpeges fra arbejdsmarkedsområdet, det specialiserede socialområde for børn eller det specialiserede socialområde for voksne.

Konstituering og formandskab (§4 og §5):

Nuværende §5 opdeles i to særskilte bestemmelser:

- §4 omhandler Handicaprådets konstituering.
- §5 omhandler formandskabet og omskrives som følger:

§5 Formandskabet

Stk. 1: Formandskabet fastlægger i fællesskab dagsordenen for møderne i Handicaprådet.

Stk. 2: Ved behov for formandsbeslutninger eller stillingtagen til hastesager har formandskabet fuldt mandat til at handle. Handicaprådet orienteres efterfølgende.

Organisatorisk forankring (§6):

Handicaprådet foreslås organisatorisk forankret i Socialafdelingen i stedet for, som hidtil, Sundheds- og Omsorgsområdet.

Tidsplan - vedtægtsændringer:

Udkast til vedtægtsændringer anbefales at træde i kraft, når de efter forventningen er behandlet og godkendt i Byrådet den 17. november 2025.

Foreslået tidsplan for behandling af udkast til vedtægtsændringer:

- 9. oktober 2025 i Handicaprådet: Udkast til vedtægtsændringer indstilles til drøftelse, godkendelse og anbefaling til videre forløb i Byrådet.
- 11. november 2025 i Økonomi- og Planudvalget: Udkast til vedtægtsændringer indstilles til behandling og godkendelse.
- 17. november 2025 i Byrådet: Udkast til vedtægtsændringer indstilles til behandling og godkendelse.
- 19. februar 2026 i Handicaprådet: Rådet orienteres om Byrådets beslutning og vedtægter gennemgås.

Bilag

Vedtægtsændringer godkendt af Handicaprådet den 9. oktober 2025

Udkast til vedtægtsændringer for Handicaprådet - 2025

Vedtægter - godkendt i byrådet den 15-03-2010

Punkt 5: Revidering af forretningsorden

27.69.48-A00-1-25

Beslutning

Godkendt.

Behandlingsforløb

Handicaprådet den 9. oktober 2025

Indstilling

Formandskabet indstiller, at

- Handicaprådet godkender revidering af forretningsorden.

Sagsfremstilling

Nuværende og nyt udkast til forretningsorden er vedhæftet som bilag.

Rettelser og tilføjelser er markeret med gult i den reviderede version.

Bilag

Udkast revidering af forretningsorden - Handicaprådet 2022-2025

Handicaprådet - forretningsorden 2022-2025

Punkt 6: Resultater - Analyse af årsager til stigende brug af efterspørgselspuljen

85.02.00-A00-2-25

Beslutning

Taget til efterretning.

Behandlingsforløb

Arbejdsmarkeds-, Psykiatri- og Handicapudvalget 24. september 2025

Børne-, Kultur- og Fritidsudvalg 24. september 2025

Økonomi- og Planudvalget 30. september 2025

Byrådet 6. oktober 2025

Indstilling

Socialchefen indstiller, at

- orientering om analysens resultater tages til efterretning

Sagsfremstilling

Ikast-Brande Kommune har gennem en årrække oplevet en stigning i brug af efterspørgselspuljen på voksensocialområdet. Efterspørgselspuljen sikrer, at unge mellem 18 og 23 år får den nødvendige støtte ved overgangen fra børne- til voksenområdet. Puljen fastsættes årligt og frigives først som vedvarende midler, når der opstår et konkret behov hos en ung, der tilgår voksenområdet. Denne stigning ses også på landsplan, og forventes at fortsætte. Det er derfor vigtigt, at få belyst, hvilke handlemuligheder Ikast-Brande Kommune har, for at sikre, at der fortsat gives den korrekte støtte og hjælp og dette gøres omkostningseffektivt. Byrådet besluttede derfor i forbindelse med vedtagelse af budget 2025-2029, at afsætte 250.000 kr. til en analyse. Formålet var at belyse årsagerne til stigningen i udgifterne og pege på mulige løsninger.

Der er i 2025 gennemført en mindre og afgrænset analyse. Det medfører at der er en række områder i tilknytning til de stigende udgifter på området, der ikke er belyst. Det betyder at der kan være andre og flere forklaringer (og handleveje) end dem, der præsenteres med analysen.

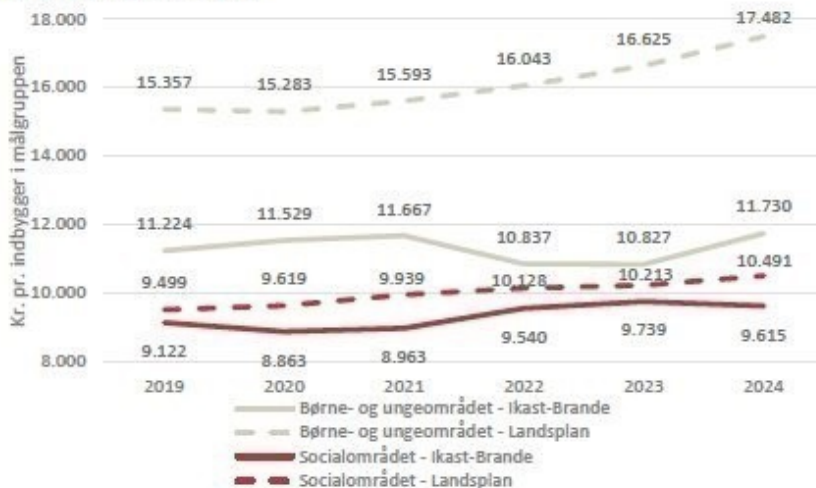
Med denne sag gives en kort opsummering af analysens resultater for Handicaprådet.

På fagudvalgsmøderne d.24-9-2025 er resultaterne fremlagt mundtligt af Carelink og Index100, ligesom udvalgene har fået præsenteret en planlagt proces for det videre arbejde med analysens anbefalinger. Herefter er punktet behandlet på Økonomi- og Planudvalget 30. september 2025 samt på Byrådets møde 6. oktober 2025, hvor Carelink og Index100 har præsenteret resultaterne på Byrådets åbne time sammen med en præsentation af de tematikker, administrationen vurderer, at der kan udarbejdes en konkret handleplan for.

Resultater fra analysen

Analysen viser, at både Børn- og Ungeområdet samt Socialafdelingen i Ikast-Brande Kommune samlet set har en solid udgiftsstyring. Udgiftsstigningerne er lavere end på landsplan, og udgifterne ligger generelt et godt stykke under landsgennemsnittet.

Figur 1. Udviklingen i udgifterne på Socialområdet, samt Børne- og Ungeområdet (opgjort som udgifter pr. indbygger i målgruppen - Faste priser)

Note: Udgifterne er opgjort pr. 0-17-årig på Børne- og ungeområdet hhv. pr. 18-66-årig på Socialområdet. Udgifterne er opgjort ekskl. refusion for særligt dyre enkeltsager (SDE). Medregnes refusion for SDE vil der være tale om et svagt udgiftsfaid på de to områder i Ikast-Brande.

I nedenstående er analysens hovedspørgsmål fra kommissoriet koblet direkte til rapportens anbefalinger for at tydeliggøre, hvilke indsatser analysen peger på i forhold til de konkrete problemstillinger.

Kommissoriets analysespørgsmål;

- Hvilke indsatser anvendes midlerne til, og anvendes de hensigtsmæssigt på voksenområdet og børne- og ungeområdet?
  - Dette adresseres i anbefaling 4, 5 og 6.
- Kan der identificeres årsager til udgiftsstigninger? Er målgruppens kompleksitet stigende?
  - Sidstnævnte er Ikke entydigt afdækket, men alle anbefalinger rummer nogle muligheder for at arbejde med nedbringelse af udgifterne.
- Skyldes den eventuelt stigende kompleksitet, at der har manglet specialiserede eller almene indsatser tidligere i de unges liv?
  - Dette adresseres i anbefaling 2 og 3
- Opleves et stigende pres fra borgere og pårørende, og er der noget i den måde, som dialogen med borgere og pårørende foregår på, som skaber dette eventuelt øgede pres?
  - Dette adresseres i anbefaling 7

I nedenstående fremgår rapportens 7 hovedanbefalinger til handlinger. Der gøres opmærksom på, at der sideløbende med gennemførelsen af analysen er iværksat flere tiltag internt i kommunen, og at effekten af disse tiltag endnu ikke er fuldt realiseret.

Det har endvidere været drøftet, om der kan være andre forklaringer på de stigende udgifter, f.eks. om serviceniveauet på voksenområdet er for højt, købsmønstret i forhold til interne/eksterne tilbud, opfølgingspraksis på voksenområdet m.v. Disse områder er ikke blevet analyseret, bl.a. fordi dele af disse områder er blevet ændret samtidig med, at analysen har pågået.

Opsummering af 7 hovedanbefalinger:

1. Udvikling af strategi og fælles faglig ramme på tværs af ungeområdet (Fælles)

Der anbefales et fælles afsæt, der er retningsgivende på tværs af udvalg og direktorområder. Det bør være tydeligt i hele organisationen, hvilke fælles mål der er på ungeområdet (på tværs af Børne- og ungeområdet, Voksensocial og Beskæftigelse), samt hvilke opgaver og ansvar det indebærer i praksis.

2. Flere tilbud til og klarhed om indsatsen for de 15-17-årige (Børn og Ungeområdet samt Beskæftigelsesområdet).

Analysen peger på udfordringer for unge i alderen 15-17 år, der står uden for skole, uddannelse og beskæftigelse. Samarbejdet om målgruppen fungerer overordnet godt, men det er vanskeligt at finde nye løsninger, når de kræver finansiering. Aktørfeltet er bredt, og hvis den unge ikke har en sag i Familierådgivningen, er det uklart, hvem der

har ansvaret for at motivere og støtte. Tilbudsviften til de 15-17-årige kan med fordel udbygges.

3. Fokus på det langsigtede perspektiv i Familierådgivningen samt samarbejde med Undervisning (Børn og Ungeområdet)

Det anbefales, at børne- og ungerådgiverne arbejder med et mere langsigtet perspektiv, der understøtter livsduelighed og selvstændighed efter det 18. år. Dette perspektiv hænger sammen med afdelingens fokus på relationel velfærd og et styrket borgerperspektiv. Der bør desuden ses nærmere på snitfladen mellem skole og Familierådgivningen for at kunne støtte unge tidligere, især de elever, der har udfordringer både fagligt, socialt og personligt. En målgruppe som er i vækst.

4. Styrk den recovery-orienterede rehabiliterende tilgang på voksenområdet (Socialafdelingen)

Organisationen bør have de nødvendige kompetencer til at arbejde systematisk med en recovery-orienteret rehabiliterende tilgang. VUM 2.0 bør gennemgås med fokus på, hvordan borgernes ønsker og mål bedst understøttes i sagsarbejdet.

5. Ny organisering i myndighedsarbejdet i Socialafdelingen (Socialafdelingen)

Analysen peger på, at en allerede igangsat proces om at organisere sagsbehandlerens arbejde i myndighedsarbejdet, er den rette vej at gå. Dette indebærer bl.a., at borgerne fremover skal have samme sagsbehandler gennem hele forløbet, så de oplever kontinuitet og så der samtidig sikres systematik i opfølgningen fra behov og bestilling til indsats, pris og progression.

6. Gør det nemt at komme ind og ud af kommunen og op og ned ad indsatsrampen (Socialafdelingen)

Styrk fleksibilitet i indsatser og let adgang til hjælp. Analysen peger på, at den allerede planlagte omlægning af bostøtteindsatsen i Socialpsykiatrien vil være gavnlig for styringen af udgifterne på voksensocialområdet. Den planlagte ændring går ud på at skabe en hurtigere indgang til bostøtte med fokus på kortvarige og mindre indgribende indsatser med afsæt i en recovery-orienteret tilgang. Analysen peger på, at der har manglet tilbud i den "lette" ende af indsatsrampen, og at tilbudsviften på forebyggende tilbud derfor bør udvides.

7. Styrk kompetencer til borger- og pårørendesamarbejde (Fælles)

Den gode dialog om borger- og pårørendesamarbejde bør fastholdes. Samtidig anbefales det at have vedvarende fokus på rådgivernes kompetencer og på nye veje til inddragelse af børn, unge, familier og borgere.

Administrationens bemærkninger

Administrationen finder at der fra Carelinkgruppen er givet flere konkrete og brugbare anbefalinger til det videre arbejde i Ikast-Brande Kommune. Administrationen er samtidig bevidst om, at de syv præsenterede anbefalinger ikke kan stå alene som svar på udfordringerne i forhold til et stigende pres på det specialiserede voksensocialområde jf. bemærkningerne om analysens valgte genstandsfelt nævnt tidligere.

Den videre proces

Administrationen arbejder på udviklingen af en handleplan.

Den endelige handleplan vil blive forelagt udvalgene i 2026.

Historik

I forbindelse med budget 2025-2029 besluttede Byrådet at afsætte 250.000 kr. fra Byrådets anlægspulje til en analyse af årsagerne til stigningen i brug af efterspørgselspuljen på socialområdet.

Siden 2019 år er puljen blevet brugt fuldt ud på grund af stigninger i indsatserne for de yngste borgere på voksenområdet. Ligesom der i flere år er givet merbevillinger. I 2023 blev der givet en merbevilling på 1,3 mio. kr. Tendensen til stigende udgifter har kunnet ses i de fleste af landets øvrige kommuner gennem en del år, og nu er den også kommet til Ikast-Brande.

Oversigt over efterspørgselspuljens størrelse, frigivelse mm. (2014-2025)

Efterspørgselspulje (t.kr.)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021*	2022**	2023	2024	2025
Efterspørgselspulje ved budgetlægning	6.034	1.173	6.471	9.501	5.618	2.947	1.077	2.155	3.762	8.832	8.215	7.436
Frigivet fra efterspørgselspuljen	6.034	1.173	2.857	7.264	4.662	2.947	1.077	2.155	3.762	8.832	8.215	?
Rest tilbageført til kassen	0	0	3.614	2.237	956	0	0	0	0	0	0	?
Merbevilling			-	-	-	679	907	2.655	1.450	1.254	4.654	?

*I 2020 og 2021 var det i budgetlægningen og i udmøntningen kun tilladt at tage 50 % af behovet med jvf. De økonomiske principper. (dvs. udgifterne var højere end hvad tabellen viser, da området selv måtte finde de resterende midler.)

**I 2022 var der stadig kun medtaget 50 % af efterspørgselspuljen ved budgetlægningen, men ved budgetforliget fik området tildelt yderligere 1.327.000 kr. Dvs. at den samlede pulje i 2022 reelt var på 3.762.000 kr.

Efterspørgselspuljen er en pulje, som sikrer, at unge mellem 18 og 23 år får den støtte, de har brug for, når de går fra børne- til voksenområdet. Hvert år vurderes udgiftsstørrelsen på kommende borgere til fastsættelse af efterspørgselspuljens størrelse. Den vurderes og justeres således hvert år i samarbejde mellem børneområdet og UU, så den følger både forventede og reelle udgifter frem til den unges 24-års fødselsdag. Midlerne frigives først, når en ung faktisk får behov for eksempelvis et botilbud eller tilsvarende.

Den 16. december 2024 godkendte Byrådet et kommissorium for analysen. Administrationen orienterede den 5. marts 2025 på mødet i Arbejdsmarkeds-, Psykiatri- og Handicapudvalget og på det efterfølgende dialogmøde i Byrådet om, at Carelinkgruppen og Index100 var valgt som leverandører af analysen. Kommissoriet for opgaven lagde op til en bred afdækning med både kvantitative og kvalitative data, og en undersøgelse af følgende undersøgelsesspørgsmål:

- Hvilke indsatser midlerne anvendes til, og anvendes de hensigtsmæssigt på voksenområdet og børne- og ungeområdet?
- Kan der identificeres årsager til udgiftsstigninger? Er målgruppens kompleksitet stigende?
- Skyldes den eventuelt stigende kompleksitet, at der har manglet specialiserede eller almene indsatser tidligere i de unges liv?
- Opleves et stigende pres fra borgere og pårørende, og er der noget i den måde, som dialogen med borgere og pårørende foregår på, som skaber dette eventuelt øgede pres?

På Byrådets møde d.28. april 2025 blev midlerne til analysen frigivet, så analysen kunne igangsættes. Det blev på dette tidspunkt forventet, at analysens konklusioner kunne præsenteres for Byrådet i juni 2025, dog med forbehold for den konkrete proces. Det har ikke været muligt at udarbejde en fyldestgørende analyse af tilstrækkelig kvalitet inden for den oprindelige tidsramme, hvorfor fristen blev forlænget til oktober 2025.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Bilag 2_Pixi_Årsager til stigning i brug af efterspørgselspuljen_

Bilag 1 Kommissorium for analyse af årsagerne til stigningen i efterspørgselspuljen

Bilag 3 Afsluttende analyse Årsager til stigende brug af efterspørgselspuljen

Punkt 7: Ankestyrelsens statistikker

27.69.52-G01-2-19

Beslutning

Taget til efterretning

Behandlingsforløb

Handicaprådet 9. oktober 2025

Ældrerådet 31. oktober 2025

Arbejdsmarkeds-, Psykiatri- og Handicapudvalget 5. november 2025

Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget 5. november 2025

Sundheds- og Ældreudvalget 5. november 2025

Økonomi- og Planudvalget 11. november 2025

Byrådet 17. november 2025

Indstilling

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

- Social- og Boligministeriets danmarkskort over omgørelsesprocenter på socialområdet drøftes og tages til efterretning

Sagsfremstilling

Indledning

Kommunalbestyrelsen skal behandle danmarkskortet på et møde inden udgangen af det år, hvor omgørelsesprocenterne på socialområdet offentliggøres. Dette følger af retssikkerhedslovens § 79b.

I lighed med i 2024, vil der til sagen om danmarkskortet blive vedhæftet et bilag, hvori der er en gennemgang af ankesager fra Ankestyrelsen 2024. Se bilag.

Den samlede oversigt viser, at Ikast-Brande Kommune overordnet set ligger tilfredsstillende, både nationalt og i sammenligning med andre kommuner.

Ændringer:

De forrige år har der lovkrav om at kommunalbestyrelsen skal beslutte, om der skal laves en handlingsplan, samt orientere Ankestyrelsen herom. Derudover var der krav om, at Ikast-Brande Kommunes resultater skulle sammenlignes med andre kommuner.

Fra d. 1. 1. 25. blev disse lovkrav ophævet.

Danmarkskortet for hele socialområdet i Ikast-Brande Kommune

Social- og Boligministeriets kommentarer til Danmarkskortet:

Når en borger klager over en kommunal afgørelse på socialområdet, er det Ankestyrelsen, der behandler klagen. Omgørelsesprocenten viser andelen af realitetsbehandlede klagesager i Ankestyrelsen, som ændres, ophæves eller hjemvises.

Omgørelsesprocenten viser dermed, hvorvidt de der klager til Ankestyrelsen, enten har ret i deres klage, eller har ret til at få genbehandlet deres sag.

Omgørelsesprocenten fortæller derfor noget om rigtigheden af den del af kommunens afgørelser, der påklages til Ankestyrelsen, men fortæller ikke noget om den generelle kvalitet af kommunernes sagsbehandling. Kortet viser således ikke, om der er fejl og mangler i de sager, som der ikke klages over. Ligeledes vil afgørelsen i en del af sagerne, som hjemvises, ikke nødvendigvis ændres som følge af yderligere oplysninger mv. Se eksempel i læsevejledningen her på siden.

Danmarkskortet for socialområdet dækker over alle bestemmelser i serviceloven og barnets lov, hvor der er klageadgang til Ankestyrelsen over kommunalbestyrelsens afgørelse. For den fulde paragrafliste over bestemmelserne i danmarkskortet for socialområdet generelt se bilag 1 i læsevejledningen.

I 2024 fordelte sagerne på landsplan på socialområdet generelt sig ved at:

- 7,1 pct. af sagerne er ændret eller ophævet.
- 37,8 pct. er hjemvist.
- 55,1 pct. er stadfæstet.

Omgørelsesprocenten var dermed på 44,9 pct. i 2024.

2023 og 2024	Klagesager i alt		Ændrede/ophævede sager		Hjemviste sager		I alt ændrede/ophævede og hjemviste sager		Ikast-Brande Kommunes officielle kommentarer til danmarkskortet
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	
*Hele socialområdet (børn, voksne, ældre)	56***	43	5	4	19	18	24	22	"Det er fortsat misvisende, at der ikke skelnes mellem omgjorte og hjemviste sager. Det vil være mere retvisende at få opgjort hvor mange hjemviste sager, der ender med at blive omgjort."
**Voksenområdet (både §§ 95, 96, 97 og 100)	10	8	2	0	3	3	5	3	
Børneområdet (§§ 32, 32a, 36, 39-42 og 44-45)	23	8	2	0	6	3	8	3	

*De bestemmelser som Ankestyrelsen har behandlet under "hele socialområdet" er bestemmelser, som vedrører både social- og ældreområdet. For nærmere orientering om, hvilke konkrete bestemmelser, der er indeholdt i "hele socialområdet", henvises der til bilaget i sagsfremstillingen: "Læsevejledning til danmarkskortet". Nederst i læsevejledningen er bilag 1, hvori bestemmelserne er oplistet.

**8 klagesager på voksenområdet sammenlagt med 8 klagesager på børneområdet giver tilsammen 16 klagesager. Differencen på (43-16) 27 klagesager skyldes, at der er langt flere bestemmelser under "hele socialområdet", end der er under Ankestyrelsens definition af "voksenområdet" og "børneområdet" i tabellen.

Ankestyrelsens reaktionsmuligheder:

Hjemvisning

betyder, at Ankestyrelsen sender sagen tilbage til kommunen. Kommunen skal behandle sagen igen. Årsager til at en sag hjemvises kan eksempelvis være, at Ankestyrelsen vurderer, at der mangler oplysninger i sagen, eller at der er sket sagsbehandlingsfejl, såsom manglende partshøring eller klagevejledning.

Ændring/ophævelse

betyder, at afgørelsen er juridisk forkert, og at Ankestyrelsen har ophævet kommunens afgørelse, eller at Ankestyrelsen vælger at ændre kommunens afgørelse. Ankestyrelsen kan ændre kommunens afgørelse i de situationer, hvor Ankestyrelsen vurderer, at kommunen har lavet en fejl, men hvor Ankestyrelsen har tilstrækkelige oplysninger i sagen til at kunne tage selvstændigt stilling til sagen.

Stadfæstelse

betyder, at Ankestyrelsen er enig i kommunens afgørelse.

Afvisning/henvisning

betyder, at Ankestyrelsen ikke behandler sagen. Det kan eksempelvis være fordi borgeren har klaget for sent eller beslutter at opgive klagen. Det kan også være i situationer, hvor Ankestyrelsen ikke er den relevante myndighed at påklage afgørelsen til, og dermed videresender Ankestyrelsen klagen til den rette myndighed.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Bilag 2, Gennemgang af ankesager fra Ankestyrelsen, Børn, Social og Ældre

Bilag 1, Laesevejledning_til_Danmarkskort

Punkt 8: Magtanvendelser årlig afrapportering

27.66.08-G01-5-22

Beslutning

Taget til efterretning. Det blev kommenteret, at det er et flot arbejde, der har været ift. forebyggelse af magtanvendelser siden sidste år.

Behandlingsforløb

Arbejdsmarkeds-, Psykiatri- og Handicapudvalget 5. november 2025

Handicaprådet 9. oktober 2025

MED-Social 23. september 2025

Indstilling

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

- Afrapporteringen om magtanvendelser i Socialafdelingen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Afrapportering magtanvendelser Socialafdelingen 2024

Resumé

I 2024 har der i Socialafdelingen været 99 magtanvendelser. Magtanvendelserne er fordelt på Ikast-Brande borgere i egne tilbud, Ikast-Brande borgere i eksterne kommuners tilbud, samt eksterne kommuners borgere i Ikast-Brande Kommunes tilbud.

Af de 99 magtanvendelser er 36 fra Ikast-Brande borgere, som er placeret i henhold på eksterne tilbud.

Ny lovgivning:

Ny lovgivning trådte i kraft i 2024. De nye regler er blevet indarbejdet i dette års afrapportering.

I ganske særlige tilfælde er det tilladt at anvende magt

Alle mennesker har en grundlovssikret ret til at bestemme over eget liv og til at afvise tilbud om hjælp og støtte, uanset om han eller hun har nedsat psykisk funktionsevne eller ej.

Det kan dog være særlige situationer, hvor personalet kan være nødt til at gribe ind af hensyn til borgerens værdighed, sociale tryk eller af hensyn til andre. Serviceloven beskriver en række situationer, hvor forskellige former for magtanvendelse og andre indgreb kan tillades. Reglerne kan tages i brug, når personalet via pædagogiske indsatser forgæves har forsøgt at opnå borgerens frivillige medvirken.

Formålet med magtanvendelsesreglerne er at begrænse magtanvendelse til det absolut nødvendige. Det må aldrig erstatte omsorg, pleje og socialpædagogisk bistand.

Reglerne bygger på 3 centrale principper: Mindsteindgrebsprincippet, proportionalitetsprincippet og skånsomhedsprincippet. Det betyder, at anvendelse af magt skal begrænses til det absolut nødvendige, at det skal stå i rimeligt forhold til det, man ønsker at opnå, og at et indgreb skal være så skånsomt og kortvarigt som muligt.

Magtanvendelsen skal altid følges op af tiltag, der kan gøre borgeren tryk igen. Brug af magt skal indberettes til faglig følgegruppe for magtanvendelse.

Formålet med magtanvendelse skal altid være at sikre borgerens og/eller andre personers værdighed, tryk og sikkerhed.

Hvordan der arbejdes med at nedbringe antallet af magtanvendelser:

I serviceloven er der krav om, at botilbuddene løbende skal arbejde med at nedbringe antallet af magtanvendelser. I hver enkelt indberetning efter endt akut magtanvendelse, er der også krav om, at tilbuddet forholder sig til, hvordan en hændt magtanvendelse eventuelt kan undgås i fremtiden. Foruden bo- eller dagtilbuddets eget arbejde med at nedbringe magtanvendelser er der det personrettede tilsyn, som varetages af Socialafdelingens myndighedsafdeling. Hvert år foretager sagsbehandlere en opfølgning med botilbud og borger. I denne opfølgning bliver det blandt andet drøftet, hvordan magtanvendelsesantallet kan nedbringes.

Socialtilsynet fører desuden tilsyn med antallet og indholdet i magtanvendelsesindberetningerne, for kontinuerligt at sikre en lovmæssig praksis ved personalets anvendelse af magt.

Typer af magtanvendelse, der kan anvendes under bestemte forudsætninger

Magtanvendelser, som må foretages under ganske særlige omstændigheder, og som skal registreres og indberettes til Socialtilsynet og de relevante kommuner, omfatter:

Akut magt:

- Afværgehjælp:

Personalet må kortvarigt fastholde eller føre en person væk fra en situation, når det er nødvendigt for at afværge, at vedkommende forårsager væsentlig ødelæggelse på indbo eller andre værdier.

- Fastholdelse:

Personalet må fastholde, tilbageholde eller føre en person tilbage til sin bolig eller andet opholdsrum, når personen er til fare for sig selv eller andre eller har en meget grænseoverskridende eller konfliktskabende adfærd.

Med lovændringerne er det nu også tilladt for personalet at løsne en persons greb i en anden person eller løsne en persons greb i dørhåndtag el.lign. til en anden persons bolig, hvis den person, der foretager grebet, udviser grænseoverskridende eller konfliktskabende adfærd.

- Kortvarig fastholdelse i personlige hygiejnesituationer:

I udgangspunktet er det frivilligt om borgerne ønsker hjælp til personlig hygiejne. På baggrund af omsorgsforpligtelsen, som personalet er underlagt, kan der opstå situationer, hvor personalet er nødt til at sikre, at borger får børstet tænder, vasket hænder, ydet simpel sårpleje o.l. Personalet kan, hvis betingelserne er opfyldt, fastholde borgere kortvarigt, hvis det er nødvendigt for at sikre borgerens omsorg, sikkerhed og værdighed.

Denne type magtanvendelse kan anvendes akut én gang i løbet af 6 måneder. Hvis der er brug for at anvende denne type magtanvendelse mere end én gang i løbet af et halvt år, skal ledelsen ansøge kommunen om tilladelse hertil.

Magtanvendelser, som kræver forhåndsgodkendelse af kommunen:

- Særlige døråbnere:

Der kan anvendes særlige døråbnere, når det er absolut nødvendigt at afværge, at en eller flere borgere udsætter sig selv eller andre for at komme væsentligt til skade ved at forlade bo- eller dagtilbuddet. Der må ikke anvendes egentlige aflåsningssystemer, men kun løsninger der forsinker borger, hvormed personalet kan nå at følge med borgeren.

- Anvendelse af stofseler el.lign.:

Med lovændringerne blev denne bestemmelse udvidet til at omfatte flere situationer.

Personalet kan søge kommunen om tilladelse til at anvende stofseler el.lign. til kørestol eller andet hjælpemiddel, hvis der er risiko for at borger er i fare for at lide personskade ved fald, uhensigtsmæssig siddestilling eller pludselige og ukontrollerbare bevægelser. Stofselen el.lign. kan også anvendes, hvis det kan hjælpe en person med at udføre en handling, som uden stofselen el.lign. ville være særdeles begrænset eller anstrengt. Stofseler må ikke anvendes til at begrænse borgerens mobilitet, hvis borgeren f.eks. er utryk eller vandrer hvileløst omkring.

- Anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi:

Med lovændringerne blev reglerne om tryghedsskabende velfærdsteknologi udvidet. Kommunen kan ligesom før lovændringerne træffe afgørelse om at et botilbud kan anvende følgende teknologier: ind- og udgangsalarmer, fald- og anfalds alarmer og lokaliserings- og springssystemer.

Efter lovændringerne er anvendelse af epilepsialarmer ikke længere magtanvendelse.

Derudover er der blevet mulighed for at et botilbud kan ansøge kommunen om brug af kamerakig. Kommunen skal herefter indstille til Det Socialfaglige Nævn, som har sekretariatsbistand af Familieretshuset, at et botilbud ansøger om at anvende kamerakig.

Anvendelse af kamerakig kan kun anvendes overfor en person, når der er risiko for personskade og forholdene i det enkelte tilfælde før anvendelsen påkrævet.

- Låsning og sikring af yderdøre og vinduer:

Personalet kan søge kommunen om tilladelse til, at medarbejdere kan låse yderdøre eller vinduer til en borgers bolig, hvis der er risiko for at borgeren forlader sin bolig og derved udsætter sig selv eller andre for fare. Der skal altid være mindst én uaflåst dør i borgerens bolig af hensyn til at kunne færdes frit og af hensyn til brand. Aflåsningen må ikke omfatte døre mellem borgers bolig og botilbuddets indendørs fællesarealer.

- Låsning og sikring af døre til fælles opholdsrum, døre til servicearealer og fælleskøkkener samt låger mv. fra plejecenterets udeareal:

Låsning og sikring af døre og låger på ovennævnte tre områder er regler, som trådte i kraft fra 1. juni 2024. Hvis et bo- eller dagtilbud vurderer at borgeren har en adfærd, hvor en af ovenstående tre foranstaltninger/områder kan være aktuelle, skal plejecenteret søge om tilladelse hos den relevante kommune.

- Adgang til en beboers bolig i et botilbud:

Med lovændringerne blev det muligt for et botilbud at søge om tilladelse til at låse sig ind i en aflåst lejlighed, hvis det er absolut nødvendigt for at undgå en væsentlig og nærliggende risiko for, at beboeren forårsager væsentlig og alvorlig personskade på sig selv eller andre.

- Ind- og udflytning flytning på botilbud uden samtykke:

Flytning uden samtykke er et meget vidtgående indgreb i selvbestemmelsesretten. Det kan kun ske undtagelsesvist, når det er absolut påkrævet, og når det ikke er muligt at gennemføre støtten i den nuværende bolig. Dette gælder borgere, som modsætter sig eller ikke kan give informeret samtykke.

- Inddragelse af den anbragtes effekter, kun for borgere anbragte efter dom:

Der kan inddrages effekter, der er fundet i den anbragte borgers besiddelse. Personalet skal udfærdige en liste over de effekter, der inddrages. Den anbragte borger skal orienteres om inddragelsen og have en kopi af listen.

Tabel 1: Samlet antal indberetninger, Socialafdelingen (interne og eksterne tilbud)

	2020	2021	2022	2023	2024
Magtanvendelser (akutte)	51	84	127	353	68
Ansøgning om tilladelse til magtanvendelse	13	22	33	50	39
I alt indberetninger	64	106	160	403	107

Tabel 1a: Samlet antal indberetninger, Socialafdelingen (kun interne tilbud)

	2023	2024
Magtanvendelser (akutte)	69	36
Ansøgning om tilladelse til magtanvendelse	39	35
I alt antal indberetninger	108	71

Tabel 1b: Samlet antal indberetninger, Socialafdelingen (kun eksterne tilbud)

	2023	2024
Magtanvendelser (akutte)	284	32
Ansøgning om tilladelse til magtanvendelse	11	4
I alt antal indberetninger	295	36*

*Den store nedgang i antallet af magtanvendelser er blandt andet sket på baggrund af iværksatte VISO-forløb.

Tabel 2: Antallet af magtanvendelser fordelt på type af magtanvendelse, Socialafdelingen (interne og eksterne tilbud)

Type af magtanvendelse	2020	2021	2022	2023	2024
Afværgehjælp	0	0	3	15	3
Fastholdelse	48	22	92	286	44
Fastholdelse i personlige hygiejnesituationer			3	11	2
Særlige døråbnere	0	1	0	0	0
Anvendelse af stofseler el.l.lign	0	7	17	25	24

Type af magtanvendelse	2020	2021	2022	2023	2024
Tryghedsskabende velfærdsteknologi	0	4	12	13	13
Låsning og sikring af yderdøre og vinduer	0	1	1	1	1
Låsning og sikring af døre til fælles opholdsrum					0
Låsning og sikring af døre til servicearealer og fælles køkkener					0
Låsning og sikring af låger mv. fra et bo- eller dagtilbuds udeareal					0
Adgang til en beboers bolig i et botilbud					0
Godkendelse til kortvarig fastholdelse i personlige hygiejnesituationer	2	1	3	2	1
Flytning uden samtykke*					3
For domsanbragte: Inddragelse af anbragtes effekter			2	4	4
Andet**					15
I alt					110

*Flytning uden samtykke er ikke indregnet i de øvrige tabeller. Den samlede sum bliver derfor i tabel 3 til 110, hvor den summen i de øvrige tabeller har været 107. Årsagen er, at det ikke har været muligt at trække tal på, om flytningerne uden samtykke har været i interne eller eksterne tilbud.

**"Andet" er nødværge, nødret og magtanvendelser uden lovhjemmel.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 9: Status Botilbuddet Bellisbo - Genhusningen

29.00.00-P20-11-24

Beslutning

Taget til efterretning.

Behandlingsforløb

Arbejdsmarkeds-, Psykiatri- og Handicapudvalget 24. september 2025

Handicapråd 9. oktober 2025

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning fra Arbejdsmarkeds-, Psykiatri- og Handicapudvalget, den 24. september 2025, punkt 1:

Taget til efterretning.

Kirsten York Helms deltog ikke i sagens behandling pga. afbud.

Indstilling

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

- status vedr. Botilbuddet Bellisbo tages til efterretning

Sagsfremstilling

Baggrund

Som en del af budgetforliget for 2025, godkendte Byrådet den 7. oktober 2024 en renovering og udbygning af botilbuddet Bellisbo, for at gøre rammerne tidssvarende og bedre tilpasset målgruppen. Finansiering sker igennem bl.a.:

- Et lån på 40,6 mio. kr. fra den nationale lånepulje til botilbudsudvidelse.
- 3 mio. kr. til genhusningsudgifter i byggeperioden fra Ikast-Brande Kommune.

Med denne sag gives en status på genhusningsprocessen.

I forbindelse med renovering af Bellisbo, skal borgerne midlertidigt bo i parterre på Plejecenter Østervang, hvor der er egnede boliger til målgruppen. Under genhusningen er der stort fokus på at sikre både borgernes og medarbejdernes trivsel i de midlertidige rammer. Derfor prioriteres koordinering, inddragelse og et tæt samarbejde med pårørende, samarbejdspartnere og medarbejdere omkring hele genhusningsprocessen.

Status på genhusning

- **Indretning af midlertidige botilbud og opbakning fra pårørende:** I marts 2025 blev medarbejdere inddraget i planlægning af indretningen efter borgernes behov og principper for helende arkitektur. Pårørende blev den 2. juni inviteret til præsentation af de midlertidige rammer, samt inddraget i hvordan der kan skabes nogle gode rammer og en tryk og god flytteproces.
- **Midlertidige rammer godkendt:** Den 2. april 2025 besigtigede Socialtilsyn Midt parterreetagen på Plejecenter Østervang. Den 2. maj 2025 blev rammerne godkendt til at huse borgerne fra Bellisbo under renoveringen.
- **Godt samarbejde med Domea og Plejecenter Østervang:** I maj 2025 blev der indgået aftale med Domea om brug af parterre på Østervang. Samarbejdet med både Domea og Plejecenter Østervang fungerer rigtig godt, og der er løbende møder om eks. fordeling af fællesarealer, brug af haven, det gode samarbejde og trivsel for alle borgere.
- **Flytteplan fastlagt:** På baggrund af workshops den 5. maj og 16. juni 2025, er der udarbejdet en samlet flytteplan for uge 40. Planen tager højde for både fællesarealer, individuelle borgerbehov og en tilpasset vagtplan, så flytningen kan ske trygt. Der er indgået en aftale med et flyttefirma, samt koordineret med IT-afdelingen, så både medarbejdere og borgere kommer hurtigt på plads i de nye rammer.
- **Juridiske forhold:** I august 2025 blev de sidste juridiske formaliteter afsluttet. Alle borgere har nu værger, og de nødvendige godkendelser fra Familieretshuset er på plads.

Økonomi og indretning

Der er fokus på genbrug af møbler og installationer fra Bellisbo, så flest mulige midler kan reserveres til indretning af de fremtidige rammer. Økonomien er på nuværende tidspunkt i balance.

Tidsplan

Projektet følger en stram tidsplan:

- 1.-5. oktober 2025: Flytning til midlertidige boliger på Plejecenter Østervang.
- Maj 2027: Forventet tilbageflytning til nyrenoverede Bellisbo.

Opsamlende

Arbejdet med genhusning og flytning af borgere og medarbejdere skrider planmæssigt frem. Der er etableret et godt samarbejde med Domea og Plejecenter Østervang, og både borgere, medarbejdere og pårørende er aktivt inddraget i processen. Tidsplanen fastholdes, og projektet forventes afsluttet medio 2027.

Der vil på mødet blive fremvist visuelle planer for genhusningen.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 10: Orientering til Handicaprådet

27.69.48-A00-1-24

Beslutning

Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget, v. Anette Mosegaard:

- Bevågenhed ift. børneområdet.
- I budgettet er der indskrevet, at man skal se på en aflastning på Lysholt. Behovet er kommet fra forældrene.
- Skolebyggerier: Engesvang, 1. spadestik. Herefter Ejstrupholm.
- Derudover optaget af IPS og at det også går ned til de 15 år.

Arbejdsmarkeds-, Psykiatri- og Handicapudvalget, v. Birthe Sørensen:

- IPS fylder positivt.
- Besparelserne på arbejdsmarkedsområdet fylder meget. Der vil blive nedlagt stillinger som følge heraf.
- I budgettet blev givet penge til løft af velfærd, til analyse af nye rammer til Norgesgade, samt midler til Folkekirkens Café og Dagligstue, Socialkompass og årlig fejring af de frivillige.
- Lancering af Ungeløftet den 20. oktober.

DH Ikast-Brande:

- Maria Simonsen melder sig ud af DH og Handicaprådet. Maria forsøger at finde en stedfortræder. Hanne deltager som suppleant indtil videre.
- DH har lavet indstilling til budgettet ift. aflastning på Lysholt. De er glade for, at der nu laves en undersøgelse.
- DH har inviteret politikere og udvalgte chefer/ledere til tilgængeligheds-gåtur 4. november.
- Janie orienterede om, at fra marts i år er en del af DH's repræsentantskab, og at hun nu også er valgt som suppleant til DH's hovedbestyrelse.
- Janie orienterede om, at hun skal afvikle en julekoncert på Ikast Bibliotek. Alle er velkomne. Det er den 4. december.
- Steffen viste "Hjernebogen" fra Hjernesagen. Den er god til pårørende og borgere og fortæller om "strokes".
- René fortalte om, at i Høreforeningen bruger man nu almindelige headsetts på til f.eks. rundvisninger, som kobles på teleslynge, så både normalt hørende og hørehæmmede kan bruge systemet.

Behandlingsforløb

Handicaprådet 9. oktober 2025

Indstilling

Formandskabet indstiller, at

- Alle instanser giver en kort orientering om, hvad de er optagede af.

Sagsfremstilling

Alle instanser giver en kort orientering om, hvad der rører sig på det pågældende område, af direkte relevans for arbejdet i Handicaprådet. Der lægges op til, at orienteringerne er meget korte og i overskriftsform.

Formen bliver dermed som følger:

- DH Ikast-Brande orienterer om aktuelle temaer.
- Forvaltningen orienterer om aktuelle temaer.
- Politikerne.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 11: Evaluering af mødet

27.69.48-A00-1-24

Formanden

Rådet kvitterede for en god rundtur i starten af mødet. Det var dejligt at få lov til at se de nye rammer på Vest. Det har været et godt møde, var alle enige om.

Netudfordringerne til rådsmødet skal løses.

Øvrige udvalgsmedlemmer

.

Direktør

.